

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

POKYNY PRE VYPLŇANIE FORMULÁRA

Pri vyplňaní jednotlivých údajov v oblastiach hodnotenia sa sústreďte na nasledujúce princípy:

- *na detailnejšiu charakteristiku oblastí hodnotenia v zmysle rozvojového procesu obce za obdobie posledných desiatich rokov, resp. od času, ktorý považujete za medzník rozvoja obce,*
- *vyzdvihnúte ojedinelé inovatívne a inšpiratívne riešenia, ale aj problémy a obmedzenia s akými ste sa stretli.*

Technické požiadavky:

Vyplnený formulár spolu s prihláškou a podpornými prílohami zašlite v papierovej (vytlačenej) forme do 30. apríla 2021 na adresu:

**Slovenská agentúra životného prostredia
Sekcia environmentalistiky
Súťaž Dedina roka 2021
Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica**

V digitálnej forme ho zašlite na adresu sdrinfo@sazp.sk.

- **Fotografie:**

Prosíme o zaslanie minimálne 3 digitálnych fotografií (vlastníkom autorských práv k fotografii musí byť obec) ku každej oblasti hodnotenia - nahraté na CD, (minimálne rozlíšenie fotografií 300 dpi alebo 1232 x 1632 bodov). Tieto fotografie môžu byť použité pre propagačné materiály vydané Slovenskou agentúrou životného prostredia. Zároveň priložte aj popisovú legendu (texty a popisy ako dokument MS Word).

- **Doplnková dokumentácia:**

K formuláru môžu byť doložené ďalšie informačné a prezentačné materiály (plány, kresby, brožúry, vysvetľujúce texty, ukážky „pred a potom“, územný plán, topografická mapa, mierka 1 : 50 000 alebo 1 : 25 000, letecké snímky alebo iné zobrazenia a vysvetlenia, ktoré poskytujú informácie o existujúcom a plánovanom využívaní pôdy, plánovanom sídelnom rozvoji a pod.).

Vyhlasovatelia súťaže

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

1	OBLASŤ HODNOTENIA		OBEC	Šumiac
---	-------------------	--	------	--------

VÍZIA, STRATEGICKÉ DOKUMENTY, OBECNÉ A MIMOOBECNÉ PARTNERSTVÁ

ÚDAJE:

Vízia obce (názvy rozvojových dokumentoch obce, kde je vízia zakotvená):

Obec Šumiac má svoj rozvoj a víziu zakotvenú v niekoľkých strategických dokumentoch ako sú PHSR, komunitný plán obce a územný plán, ktorého úpravu obec realizuje v súčasnosti aby reflektoval aktuálnu situáciu a dopyt. Víziou našej obce je zviditeľniť ju vychádzajúc z kultúrnych hodnôt, hmotného a nehmotného dedičstva, ktoré využívame ako pilier pre zlepšenie života občanov a taktiež ako spôsob na prilákanie nových obyvateľov a návštevníkov. Obec je v súčasnosti členom miestnej akčnej skupiny VSP Horehron, Mikroregiónu Horehron ako aj Oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Horehronie. Vznik partnerstiev ako i strategického plánovania podlieha spoločným stretnutiam v závislosti od potrieb občanov, kde si vzájomne vymieňame skúsenosti. Na týchto stretnutiach, je dôležitá účasť nielen Šumiackych rodákov, ktorí nám odovzdávajú svoje bohaté skúsenosti ale i mladých ľudí a odborníkov, vďaka ktorým prúdi do obce nová vlna vedomostí a skúseností zo sveta.

Názvy partnerstiev v obci - obec + spolky / mimovládne organizácie / občianske združenia, názvy spoločných realizovaných podujatí (vrátane roku realizácie):

FS Šumiačan - OZ Kráľova Hoľa- spoločné podujatia - Krnáčky, Vianoce pod Kráľovou hoľou, Zvrchovanosť SR, (každý rok okrem minulého)

OZ Na Hoľu - Vertikal kilometer

Spolok pre obnovu dediny - venuje sa obnove rodného domu Kláry Jarunkovej - letné podujatia pre deti vo workshopovej miestnosti

Mons regius - Snow film fest (2019) Šumenie do roku 2018

Zväz protifašistických bojovníkov - kladenie vencov k pamätníku na počesť oslobodenia Šumiaca počas SNP

Dobrovoľný hasičský zbor - hasičská súťaž počas Zvrchovanosti

ZŠ a MŠ Šumiac - Deň obce, Deň Matiek

OOOR Región Horehronie - spolupráca na všetkých podujatiach

Názvy partnerstiev v obci - obec + podnikateľ, názvy spoločných realizovaných podujatí (vrátane roku realizácie):

Poľnohospodárske družstvo Šumiac - Športové hry na počesť Vladimíra Čupku

Peter Polák - Vianočné trhy pod Kráľovou hoľou (2019), Zvrchovanosť SR (každý rok)

Názvy partnerstiev v obci - obec + cirkev, názvy spoločných realizovaných podujatí (vrátane roku realizácie):

Miestna farnosť gréckokatolícka - Svätenie jordanu vody v Teplici Premenenie pána - sviatočná liturgia na Krížovej ceste na Úbočí, Vianočný koncert v kostole (každý rok)

Miestna farnosť katolícka v Červenej Skale (miestna časť Šumiaca) + Lesy SR, Poľovnícky zväz - svätá omša k patrónovi poľovníkov sv. Hubertovi

Názvy partnerstiev medziobecnej a medzinárodnej spolupráce, názvy spoločných realizovaných podujatí (vrátane roku realizácie):

Penzión u Hanky - Čučoriedkový deň (2019)

Realizované projekty obce (názov, rok realizácie, zdroj financovania - štrukturálne fondy, Envirofond, POD a pod.):

Rok 2019:
Oslavy Zvrchovanosti SR v obci Šumiac -, Fond na podporu umenia (vyhotovenie šumiackych krojov), Zvyšovanie energetickej hospodárnosti miestnej hasičskej zbrojnice obce Šumiac - vonkajším zateplením a rekonštrukciou strechy miestnej hasičskej zbrojnice- Ministerstvo vnútra SR, Starostlivosť o vojnové hroby- Ministerstvo vnútra, Rekonštrukcia kuchyne v priestoroch obecného úradu - Úrad vlády, Podpora a zvyšovanie kvality TSP -MPSVaR, Rekonštrukcia detského ihriska - Revitalizácia najstaršej sauny na Slovensku -Rozvojový zámer RABBSK, Rekonštrukcia detského ihriska - Program rozvoja vidieka

Rok 2020:

Dobudovanie vodovodu v časti rómskej osady - Ministerstvo vnútra, Športové súťaže venované na počesť šumiackeho rodáka a učiteľa Vladimíra Čupku - Matica slovenská, Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - Ministerstvo financií, Žiadosť o poskytnutie príspevku na obnovu vojnových hrobov- Okresný úrad Banská Bystrica, Saunovanie pod Kráľovou hoľou - KOOR Banskobystrický kraj Turizmus, Dobudovanie vodovodu v časti rómskej osady - Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu, Vianoce pod Kráľovou hoľou - Ministerstvo kultúry, Obnova materskej školy v obci Šumiac za účelom zvýšenia jej kapacity - Ministerstvo vnútra, Zlepšenie vybavenia školskej jedálne -Ministerstvo školstva, Šumiac - ČOV a kanalizácia - Envirofond, Oslavy Zvrchovanosti Slovenska - VÚC BBSK, Komunálna technika pre zber odpadu v obci Šumiac - Envirofond.

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

- *popíšte situáciu vo vašej obci na začiatku rozvoja obce, či už pred desiatimi rokmi, resp. v období, kedy sa obec začala intenzívne rozvíjať, uveďte podmienky, silné a slabé stránky, problémy a príležitosti,*
- *napište, ktoré konkrétne ciele ste vašim rozvojovým procesom sledovali, aké vízie ste mali a máte vo vašej obci a aké konkrétne kroky a postupy uplatňujete na realizáciu svojich vízií,*
- *popíšte ako obec dokáže pracovať s rôznymi obmedzeniami a riešiť s tým súvisiace problémy (napr. veľký kataster, nevyjasnené vlastnícke vzťahy, veľká dĺžka miestnych komunikácií, malý počet obyvateľov, marginalizované skupiny, nízke podielové dane, ochrana kultúrnych pamiatok, stupne ochrany prírody, ochranné pásma a pod.),*
- *existencia strategických a rozvojových dokumentov,*
- *účasť laickej a odbornej verejnosti v plánovacích procesoch,*
- *metódy budovania partnerstiev – ich využívanie,*
- *medzinárodná spolupráca, výmena skúseností.*

CHARAKTERISTIKA:

Naša vysokohorská obec dlhodobo stagnovala čoho najväčším dôkazom bol odliv mladých ľudí do väčších miest a do zahraničia za prácou. Komunitný život sa sústreďoval najmä na niekoľko cirkevných a ľudových podujatí. Obec nebola dlhé roky projektovo pripravená na podporu MRK, infraštruktúry ani na zlepšenie života obyvateľov. Rozvoj obce začal v roku 2018 po zmene jej vedenia. Medzi silnými stránkami obce patrí jednoznačne bohatá folklórna história, ktorej pýchu do dnes reprezentuje FS Šumiačan. Jeho mužská časť je zároveň dôležitou súčasťou Horehronských chlopov zapísaných v Unesco. Šumiac je rodiskom mnohých významných osobností, ktorí stoja sa bohatým folklórnym životom obce. Okrem nich však zo Šumiaca pochádza aj najprekladanejšia slovenská autorka Klára Jarunková, parašutista Juraj Kriváň, umelec Pavel Károly, ktorý je autorom niekoľkých pamätných mincí, či spoluautor euromincí a ktorého dodnes Šumiac inšpiruje pri tvorbe. Významnou osobnosťou je i Mikuláš Gigac, ktorého súkromná zbierka zvoncov a spiežovcov láka ľudí z celého sveta. Problémom, ktorá naša obec v súčasnosti čelí najmä nedostatok pracovných miest, odliv mladých ľudí, zlá životná situácia rómskej komunity, ktorej chýba vodovod a kanalizácia. Krásna príroda, bohatá história, kultúra a súdržnosť sú však obrovskou príležitosťou, ktorá sa postupne vďaka rozvojovým aktivitám a spoluprácou s organizáciami v cestovnom ruchu začala rozvíjať.

Dôležitou víziou obce bola starostlivosť o životné prostredie a odstránenie nebezpečných skládok, ktoré sa nám vďaka dotácii podarilo v roku 2020 odstrániť. Ďalej rozvoj cestovného ruchu nakoľko vnímame, že je dôležitou súčasťou rozvoja obce a môže vytvoriť pracovné miesta. Preto sme v roku 2019 vstúpili do OOCR Región Horehronie a zlepšili spoluprácu s RABBSK a KOCR Banskobystrický kraj turizmus. Zlepšenie zamestnanosti a vytvorenie pracovných miest pre dlhodobo nezamestnaných obyvateľov - toto opatrenie sa snažíme zlepšiť vďaka rozvoju cestovného ruchu ako i plánovaným vznikom sociálneho podniku. Ten by sme radi založili v tomto roku, najskôr však jeho vzniku bude predchádzať dotazník aby sme zistili aké sú potreby miestneho obyvateľstva a chalupárov v súvislosti so sociálnym podnikaním. Medzi ďalšie ciele patrí rozvoj ľudových tradícií a remesiel. Nato aby sme pomohli základnej škole zachovať tradície a tradičné podujatia, sme prostredníctvom FPU získali grant na nové detské kroje pre rómske deti základnej školy, ktoré takéto kroje nemali, a nakoľko aj ich považujeme za Šumiačanov, mali sme záujem na tom aby mohli nasať okrem ich tradičnej rómskej kultúry aj kultúru našej obce. V neposlednom rade bola dôležitou víziou obce i zlepšenie komunikácie a spolupráce so všetkými aktérmi počnúc podnikateľmi, občianskymi združeniami, chalupármi a inými inštitúciami, čo sa nám darí prostredníctvom mnohých spoločných stretnutí. Ďalej je to i obnova infraštruktúry dediny, výsadba novej zelene a rekultivácia zanedbaných plôch na území obce, väčšia čistota verejných priestranstiev vrátane rómskej osady. Poslednou dôležitou víziou obce je pomáhať všetkým občanom, lebo každý človek v našej obci je jej dôležitou súčasťou.

Naša obec je malou obcou s mnohými problémami, avšak pracovitost' našich ľudí a odhodlanie urobiť z tejto obce krajšie miesto nám vždy ukazuje riešenia na všetky naše problémy. Máme síce nízke podielové dane, no sme schopní počas roka získať mnoho finančných prostriedkov z externých zdrojov, aby sme zabezpečili fungovanie a nové rozvojové projekty v našej obci. Limituje nás aj Štátna ochrana prírody no mediátorom, ktorý nám pomáha nájsť vhodné riešenie sú pracovníci cestovného ruchu. Tí nám v týchto chvíľach pomáhajú napríklad aj s vytvorením akčného plánu manažmentu územia a riešenia problémov cesty na Kráľovu hoľu. Nemáme finančné zdroje na vytvorenie nových pracovných miest, no využívame všetky dostupné projekty cez UPSVAR v Brezne. Naš veľký kataster sa môže zdať problematický, no ponúka aj množstvo príležitostí a preto práve teraz pracujeme na úprave existujúceho územného plánu našej obce.

Medzi strategické dokumenty obce patria PHSR, komunitný plán obce a územný plán obce.

Naša obec dbá nato aby o sebe jednotliví aktéri vedeli a zapája ich do plánovacích procesov, či už sú to obecné zastupiteľstvá, fokusové skupiny, stretnutia s aktérmi v cestovnom ruchu, stretnutia s chalupármi, budovanie dobrých vzťahov s VÚC BBSK a ostatnými samosprávami. Naša obec je aktívnym členom združenia ako Mikroregión Horehron a VSP Horehron, ktoré nám otvárajú cestu pre dobrú spoluprácu, finančné zdroje a zjednocuje nás pre vyššie ciele. Najdôležitejšou metódou pri vytváraní partnerstiev je komunikácia.

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

2	OBLASŤ HODNOTENIA		OBEC	Šumiac
---	-------------------	--	------	--------

HOSPODÁRENIE V OBCI

ÚDAJE:

Podniky, závody, živnosti (súkromné)	počet:	počet zamestnancov:	z toho z obce:
v poľnohospodárstve:	-	-	
v lesníctve:	Podnik služieb s.r.o., Obec Šumiac	1	
v priemysle:		-	-
v remeslách:	-	-	-
v službách:	-	-	
iné:	Kameňolom s.r.o.	10	

Obecné hospodárske subjekty

obecné podniky:	Začnite písať	Začnite písať	Začnite písať
príspevkové organizácie obce:	Začnite písať	Začnite písať	Začnite písať

Počet zamestnaných	celkom:	v rámci obce:	dochádza za prácou mimo obce:	nezamestnaní:
	Začnite písať	Začnite písať	Začnite písať	Začnite písať

- súčinnosť poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, miestnych podnikov a iných hospodárskych zariadení a obce (spoločné projekty, aktívna spolupráca, spoločné rozhodovanie, plánovanie, komplexný pohľad na krajinu, udržiavanie krajiny),
- ekologicky únosné a racionálne využívanie a zaobchádzanie s miestnymi zdrojmi, surovinami a ich využitie vo výrobe (prírodné zdroje, hospodárenie, alternatívne a obnoviteľné zdroje energií, ekologické stavby, využívanie miestnych surovín),
- uplatňované postupy pri rekonštrukcii verejných budov a budov v zriaďovateľskej pôsobnosti obce (environmentálna udržateľnosť, zníženie energetickej náročnosti, materiály šetrné k životnému prostrediu, a pod.),
- podpora obce v oblasti pestovania, chovateľstva a ovocinárstva, predaja z dvora, podpora remeselníkov,
- vytváranie podmienok v obci pre zvyšovanie zamestnanosti, podpora miestnych podnikateľov, inovácie v oblasti hospodárstva.

CHARAKTERISTIKA:

Súčinnosť vnímame pri rôznych aktívnych spoluprákach medzi podnikom služieb s.r.o. a kameňolomom s.r.o.- Spolupráca je aj s Urbárskym a pozemkovým spoločenstvom a poľnohospodárskym družstvom. Kameňolom nám dodáva rôzne štrky, kamene a piesok. Z Podniku služieb s.r.o. máme palivové drevo, ktoré poskytujeme občanom. Drevo a kamenivo tiež používame na rôzne potreby obce. Štrk na posypovanie komunikácií, piesok pri rôznych úpravách v obci - rôzne oplotenia, oprava a rekonštrukcia budov, pomníkov, cintorínov, oplotenie kompostoviska a zberného dvora. Aj takouto cestou sa snažíme udržiavať našu obec a ďalej ju zveľaďovať.

Ekologicky zaobchádzame aj s miestnymi zdrojmi a surovinami. Máme niekoľko zádržných zdrojov pitnej vody. Dobrovoľný hasičský zbor používa pri požiaroch vodu z obecných žump. Miestne suroviny ako kameň používame nielen na posyp komunikácií, ale aj na zachovanie kultúrneho dedičstva obce Šumiac - úprava najstaršej sauny v obci, oprava prameňa Teplica, vybudovanie kalvárie na Úboči.

Uplatňované postupy pri rekonštrukcii verejných budov - obec podala žiadosť na Environmentálny fond "Zvyšovanie energetickej účinnosti Obecného úradu v obci Šumiac. Jedná sa o zateplenie obcej budovy a požiarnej zbrojnice. Projekt sme podali z dôvodu, že obec aj takouto cestou chce šetriť životné prostredie.

V obci poľnohospodárske družstvo má svoju činnosť zameranú na chovateľstvo dobytku a produkciu mlieka. Šumiackych remeselníkov podporujeme pri získavaní rôznych dotácií. Získali sme financie z ministerstva kultúry na vydanie monografie obce Šumiac, prezentáciu a podporu remeselníkov v Šumiaci, kde sme zistili, že obec mala v roku 2016 25 remeselníkov, ktorí sa zaoberali výrobou šumiackych krojov (šitie, vyšívanie a štrikovanie sukien, šurcov, opleciek, chološní, čižiem, čepcov, zápjastkov). Výroba remeňov na chološne a prjacob. V roku 2019 obec cez fond na podporu umenia získal financie na zhotovenie 6 chlapčenských a 6 dievčenských krojov,. Tu sme opäť podporili šumiackych remeselníkov, ktorí nám tieto kroje zhotovili a v základnej škole v Šumiaci budú môcť naši žiaci vystupovať na rôznych kultúrnych podujatiach v týchto krojoch a obec takto prezentovať.

Obec plánuje a v novom PHSR, ktorý aktuálne vypracúvame v spolupráci s VÚC BB SK na roky 2020 - 2028 sme zahrnuli aj vytvorenie sociálnych podnikov. V rámci takéhoto sociálneho podniku by sme zamestnali dlhodobu nezamestnaných občanov a tým by sme znížili nezamestnanosť v obci a tiež by sme mohli v rámci zamestnanosti poskytnúť rôzne služby občanom - kosenie dvorov, odpratanie snehu, údržba chodníkov a ciest. Tiež by obec mohla v rámci sociálneho podniku vyrábať rôzne produkty, ktoré charakterizujú našu horehranskú obec. Tým by sme obci Šumiac vrátili identitu, ktorá tu veľmi chýba a návštevníkom by sme mohli ponúkať rôzne produkty, ktoré sú žiadané.

Prioritné oblasti:

- 1.Podpora trvalo udržateľného rozvoja
- 2.Ochrana životného prostredia
- 3.Investície do občianskej infraštruktúry
- 4.Rozvoj občianskej spoločnosti
- 5.Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov

Ciele:1.Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: priemysel, cestovný ruch, ostatné služby, poľnohospodárstvo 2.Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov, aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia. 3.Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania. 4.Cieľom je aktivizácia obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na daniach v obci. 5.Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

3	OBLASŤ HODNOTENIA		OBEC	Šumiac
---	-------------------	--	------	--------

VZHLAD OBCE A ŠTRUKTÚRA STAVIEB V OBCI

ÚDAJE:

Percentuálny podiel obnovených domov:	10
Percentuálny podiel novopostavených domov (za posledných 10 rokov):	15
Percentuálny podiel chátrajúcich domov:	4,5
Verejné priestranstvá (percentuálny podiel):	5,9

Druhy verejných priestranstiev, ich počet a rok realizácie:

V obci Šumiac máme jedno námestie, ktoré bolo zrevitalizované v roku 2008. Bolo zrekonštruované. Boli vytvorené lavičky na sedenie, drevené prístrešky, parkoviská, osvetlenie.

- systematický rozvoj obce v súlade so strategickými dokumentmi obce (PHSR, územný plán obce),
- súlad starého s novým (spôsob regulácie výstavby - čitateľný prejav stavebného poriadku s rešpektovaním znakov tradičnej regionálnej architektúry v novej výstavbe),
- harmonický obraz dediny (poloha obce v krajine, extravilán obce, zástavba ovplyvňujúca obraz dediny a pod.), celoplošný a rovnomerný rozvoj obce a jej infraštruktúry,
- tvorba a využívanie verejných priestranstiev, zapojenosť obyvateľov do plánovania a realizácie verejného priestranstva,
- vzhľad obce, čistota v obci (intravilán obce, verejné priestranstvá, miestne komunikácie a chodníky, systematická starostlivosť, cintoríny a pietne miesta),
- existencia a vzhľad verejných priestranstiev vrátane detských ihrísk a predzáhradiek (materiálové riešenie, podiel a charakter zelene a pod.),
- prvky drobnej architektúry (zastávky, lavičky, mostíky, studničky a pod.), použitie jednotných výrazových architektonických prostriedkov, materiálové riešenie,
- uplatňované postupy pri rekonštrukcii a stavbe nových budov (nízkoenergetické, nové technológie, využívanie nových technológií, obnoviteľných surovín a pod.).

CHARAKTERISTIKA:

Obec sa snažíme o rozvoj v rámci PHSR a územným plánom obce. Keďže je v obci veľa dreveníc, ktoré sú charakteristické pre jej minulosť, tieto drevenice sa snažíme zachovať. Obec je vlastníkom drevenice, ktorá sa nachádza na námestí obce a nazýva sa šumiacka chyža. Je obnovená a zrekonštruovaná tak, ako kedysi mali šumiacania svoje príbytky. Počas celého roka ju navštevujú turisti nielen zo Slovenska, ale aj z iných štátov. Program rozvoja obce je jedným z nástrojov naplňovania stratégie obce s cieľom zabezpečenia všestranného rozvoja svojho územia a potrieb jej obyvateľov. Najdôležitejšími strategickými dokumentmi sú pritom práve program rozvoja obce a územný plán obce. Kým územný plán sa zaoberá krajinou, infraštruktúrou a výstavbou v danom priestore, tak program rozvoja obce je v menšej miere priestorovo orientovaný a viac zameraný na ľudí a ich aktivity, ako aj na procesy riadenia územia spojené s manažmentom, marketingom a komunikáciou. Program rozvoja obce dáva konkrétne návrhy na využitie rôznych nástrojov, ktorými môže samospráva ovplyvniť rozvoj svojho územia. Popri týchto dvoch kľúčových dokumentoch v synerгии pôsobia programový rozpočet, sektorové stratégie a iné koncepcie ako nástroje programovania, finančného riadenia, monitorovania a hodnotenia rozvoja na svojom území. Vytvorenie stratégie ďalšieho rozvoja obce je prirodzenou súčasťou činnosti manažmentu, čím obci dávajú smerovanie. Vypracovanie strednodobého rozvojového dokumentu na úrovni obcí však vyplýva aj priamo zo zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov definuje zákon o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje program rozvoja obce ako jeden zo základných dokumentov. Z hľadiska rozvoja obce je podstatnou determinantou veľkosť a poloha obce. Veľkosťou sa obec Šumiac radí s počtom obyvateľov 1318 (rok 2011) medzi stredne veľké obce, čo jej umožňuje širšie možnosti rozvoja, najmä v ekonomickej oblasti, ale aj v oblasti budovania a rozvoja občianskej infraštruktúry. Obce takéhoto typu sú preto často vďaka lepšej disponibilite, rôznorodosti ľudských zdrojov, a koncentracii ekonomických aktivít strediskovými obcami zabezpečujúcimi služby a tým aj rozvoj aj pre okolité obce. Druhým kľúčovým faktorom je poloha obce. Rozvoj regiónu stredne veľké obce ako také nedokážu ovplyvniť, z toho dôvodu sú pre nedôležité z hľadiska polohy okolité mestá so svojou ekonomickou základňou a dostupnou občianskou infraštruktúrou poskytujúcu služby aj pre okolie.

Pre ďalší rozvoj obce Šumiac sú dôležité nasledovné priority:

- odpadové hospodárstvo (nakladanie s odpadmi v obci)
- rekonštrukcia multifunkčného ihriska
- rekonštrukcia miestnych komunikácií
- poskytovanie sociálnej starostlivosti
- poskytovanie zdravotnej starostlivosti
- rozširovanie ponuky a kvality obchodu a služieb
- rekonštrukcia verejných budov
- ochrana prírody a životného prostredia
- bytová výstavba a nové stavebné pozemky
- podpora rozvoja podnikania
- rozšírenie existujúcich kultúrnych podujatí a zavedenie nových
- podpora ďalšieho vzdelávania obyvateľov
- spoločenský život
- rozvoj cestovného ruchu (vrátane pohostinských a reštauračných služieb)
- kultivácia a výsadba zelene
- starostlivosť o pamiatky

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

4	OBLASŤ HODNOTENIA		OBEC	Šumiac
---	-------------------	--	------	--------

HMOTNÉ A NEHMOTNÉ KULTÚRNE BOHATSTVO OBCE

ÚDAJE:

Počet objektov zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:	18
Počet nechránených objektov hodných ochrany:	4

Významné historické medzníky (vplyv na vývoj obce):

1573 - prvý záznam o obci pod názvom Schumecz

18. storočie do začiatku 20. stor. - železiarska výroba v Červenej Skale a Zlatne - ryžovanie zlata, Veľký požiar - 1898 - zhořeli takmer všetky domy a strecha kostola, cár Ferdinand Coburg ju obnovil. 1. sv. vojna - 43 padlých,

2. sv. vojna - SNP a oslobodenie obce

- *hmotné kultúrne dedičstvo (archeologické lokality, pamiatkové rezervácie a zóny, historické pamiatky, národné kultúrne pamiatky, historické parky, historické krajinné a sídelné štruktúry, ľudová architektúra a staviteľstvo, pôvodné architektonické charakteristiky – portály, okná, strechy, dvory a pod., tradičná agrárna kultúra, ovocinárstvo, zeleninárstvo, chov, tradičná strava) – ich využitie, starostlivosť, ochrana,*
- *nehmotné kultúrne dedičstvo (spoločenstvo obce, tradície, obyčaje a zvyky, tradičné remeslá, etnografické prejavy, umelecká kultúra – ľudová slovesnosť, hudobný a tanečný folklór, folklorizmus, tradičný odev, tradičné hudobné nástroje a ďalšie formy ľudového umenia, expozície významných osobností, pamätné izby, múzeá, založenie a vedenie kroniky obce a pod.),*
- *starostlivosť o tradičnú ľudovú kultúru (konceptie, štúdie, knihy, monografie, spolky a združenia, zachovávanie tradícií, zvykov a zručností, podujatia a festivaly, oživenie tradičných remesiel a tradičnej agrárnej kultúry, chovu, stravy a pod.) – výsledky, podmienky pre rozvoj, prístupy,*
- *atmosféra, originalita, ivorivosť a lokálpatriotizmus.*

CHARAKTERISTIKA:

Hmotné kultúrne dedičstvo

V obci je aktuálne evidovaných 15 národných kultúrnych pamiatok z ktorých väčšina sú pôvodné drevenice, pamätník SNP či kostol. Aktuálne však pracujeme nad vytvorením zoznamu pamätihodností, aby sme tak uchránili ďalšie významné stavby v obci a jej okolí. Šumiac bol známy najmä unikátnym duálnym hospodárením v stodolách, ktoré dodnes krásia rozsiahli šumiacky chotár. Mnoho z nich sa však nezachovalo. Azda tou najznámejšou je Chamkova stodola, ktorú sa podarilo v minulom roku zachrániť vďaka verejnej zbierke, ktorú organizovali organizácie cestovného ruchu prostredníctvom platformy Startlab. Medzi ďalšie významné dedičstvo patrí aj rodný dom Kláry Jarunkovej v ktorom vzniká literárna expozícia a workshopová miestnosť Bratstvo mlčanlivého vlka pod taktovkou Spolku pre obnovu dediny - Klub Polomka. Raritou obce je jednoznačne i najstaršia Československá sauna, ktorú postavil mlynár Michal Demo po návrate zo zajatia v Rusku po 1. sv. vojne. Okrem toho má obec veľmi navštevovanú križovú cestu na Úbočí, ktorá je dielom miestnych remeselníkov a duchovné potreby dopĺňajú i 2 kaplnky.

Nehmotné kultúrne dedičstvo

Medzi nehmotné kultúrne dedičstvo patrí jednoznačne nádherný šumiacky kroj, šumiacke piesne, ktoré boli zaznamenané na CD nosičoch, aktívne fungujúci súbor FS Šumiačan, ktorý vedie náš lokál patriot Marián Čupka. Vychovávame aj mladé talenty v základnej škole, kde aktívne funguje detský folklórny súbor Šumiačaník. Okrem toho sa v základnej škole každoročne koná súťaž v prednese slovenskej prózy a poézie Jar Kláry Jarunkovej, ktorou si pripomínáme túto významnú spisovateľku a tak motivujeme mladé talenty k láske k literatúre. Tradičné obydlie a život šumiackych predkov zachováme v Šumiackej izbe a vďaka Mikulášovi Gigacovi sa v Múzeu zvoncov návštevníci môžu dozvedieť historky valašského života. Rómska hudba, ktorá je taktiež našou súčasťou sa zachováva vďaka rómskej hudobnej kapele Pokošovci. V obci máme aktuálne 20 remeselníkov, ktorí sa do dnes venujú výrobe jednotlivých súčastí krojov. A ďalších remeselníkov, ktorí sa venujú spracovaniu výrobkov z dreva, kože či kovu. Vďaka aktívnej komunite veriacich pretrvávajú kultúrne zvyky a náboženské obrady pri veľkých cirkevných sviatkoch: svätenie Jordán vody v Teplici s ktorou sa následne svätia príbytky, svätenie veľkonočných jedál Pascha, k májovej pobožnosti sa koná liturgia pred kaplnkou na námestí obce, slávnostná svätá liturgia na Úbočí na Križovej ceste k sviatku premeneniu pána. Tradíciou je účasť obyvateľov v šumiackych krojoch. Na sviatok ducha svätého chlapci a mládenci stavajú máje tým dievčatá, ktoré boli na Veľkú noc oblievať.

Starostlivosť o tradičnú ľudovú kultúru

Dôležitou prioritou obce je zachovanie tradícií pre budúce generácie, preto sa aktívne pričnila o získanie finančných prostriedkov z Ministerstva kultúry na vydanie monografie Šumiac, dedinôčka moja a hudobných CD nosičov Šumiac, dedinôčka moja a Cirkevnoslovenské chrámové piesne v podaní Šumiačanov. Okrem toho obec participovala pri vzniku a krste knihy Mikuláša Gigaca a Evi Čulenovej Múdrosti starých Šumiačanov. Obec taktiež spolupracuje s umelcom Pavlom Károlym, ktorý často maľuje pôvodné šumiacke drevenice a iné miestne reálie. Najvýznamnejším kultúrnym festivalom sú oslavy Zvrchovanosti Slovenska, ktoré sa neslavia nikde inde len na Šumiaci.

Atmosféra, originalita a lokál patriotizmus

Obec Šumiac je jedinečnou podhorskou obcou v ktorej sa snúbi bohatá kultúra, tradície a šport. Na námestí návštevníkov privíta útulné Margarétkovo, kde vôňa kávy a zdravých dobrôt dotvára pôžitok z nákupu originálnych dizajnerských kúsokov z dielne lokálnej dizajnerky Dominiky Margetovej. Dizajnerka má okrem šikovných rúk aj krásnych hlas a spolu so sestrou, starou mamou a tetou vytvárajú ženskú spevácku skupinu Margetky. Ich zvonivé trávniče rozžiaria tvár nejedného návštevníka. Športová komunita v obci je zastúpená najmä Horskou chatou pod Kráľovou hoľou, ktorá organizuje aj športové preteky a propaguje skialpinizmus, cyklistiku a pobyt v prírode. Kráľova hoľa sa stala magnetom a poskytuje možnosť podnikáť aj požičovni E-biky pod Kráľovou hoľou, ktorej majiteľov je šikovný Peter Polák, ktorý sa po dlhých rokoch v Taliansku vrátil domov aby rozbehol cestovný ruch v obci a vytvoril možnosti stravovania v jeho reštaurácii. Všetci títo ľudia a mnohí ďalší sú našimi lokál patriotmi a spoločne pracujú s obcou na budovaní dobrého mena Šumiaca vo svete. Priateľstvo, kroje, hlasná prava a jedinečný humor podávaný v tradičnom nárečí, to je definícia Šumiaca, obce, do ktorej sa zamiloval ne jeden návštevník, ktorý sa rozhodol kúpiť a zveľadiť niektorú z našich magických dreveničiek a stal sa chalupárom. A tak si tu spolu si našťujeme v harmónii - chalupári, domáci obyvatelia, turisti, svet.

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

5	OBLASŤ HODNOTENIA		OBEC	Šumiac
---	-------------------	--	------	--------

VZÁJOMNÁ SPOLUPRÁCA OBCE A JEJ OBYVATEĽOV, PODMIENKY PRE ŽIVOT

ÚDAJE:

Názvy činných iniciatív, spolkov, klubov a záujmových skupín (uvádzať za sebou do riadku):

OZ Kráľova hoľa
OZ Šumiačan
OZ klub vojenských výsadkárov
Klub motokárov

Názvy organizovaných kultúrno-spoločenských a športových podujatí počas roka (uvádzať za sebou do riadku):

Vianoce pod Kráľovou hoľou
Zvrchovanosť SR
Jar Kláry Jarunkovej
Deň matiek, Október - mesiac úcty k starším, Kladenie vencov k oslobodeniu obce Šumiac a k výročiu SNP

- školstvo – zariadenia, kapacita, vyťaženosť, technický stav, špecifiká,
- výchova, vzdelávanie a osвета (formy, cieľové skupiny),
- aktivity na prepojenie 3 generácií (podujatia, workshopy, výlety a pod.),
- sociálna a zdravotná starostlivosť, sociálne služby a charita – zariadenia, kapacita, vyťaženosť, technický stav a iná doplnková infraštruktúra podporujúca a skvalitňujúca životné podmienky obyvateľov obce,
- podpora spolkovej, klubovej a inej záujmovej činnosti, podmienky pre stretávanie,
- šport a oddych – zariadenia, kapacita, vyťaženosť, technický stav,
- prevencia dopravnej nehodovosti (dopravné ihriská, starostlivosť o cyklistov, cyklotrasy, chodníky pre peších, retardéry, osvetlené prechody)
- komunikácia a práca s ľuďmi s dôrazom na marginalizované skupiny, zapojenosť občanov do aktivít obce,
- používanie informačných kanálov (rozhlas, sociálne siete, informačná tabuľa, a pod.),
- činnosti na zabezpečenie mobility občanov (cestovanie, parkoviská a pod.).

CHARAKTERISTIKA:

V obci sa nachádza základná a materská škola. ZŠ navštevuje 150 žiakov, MŠ je zapísaných 25 detí. ZŠ je samostatný subjekt, MŠ je v pôsobnosti obce. Obidve budovy sú majetkom obce Šumiac. ZŠ je zrekonštruovaná, má veľmi dobré vybavenie. MŠ je potrebná rekonštrukcia a je dôležité vysporiadanie dvora, ktoré je vo vlastníctve viacerých vlastníkov.

Aktivity, ktoré sú zamerané na prepojenie 3 generácií je oslava zameraná na Deň matiek, Október - mesiac úcty k starším, FOTOFEŠT - fotografická súťaž spojená s najdlhším tancom "Kaččina", Zvrchovanosť SR v obci Šumiac, Vianoce pod Kráľovou hoľou, svätá liturgia na úboči k sviatku Premenenia pána.

Sociálne služby - obec zamestnáva občanov, ktorí sa starajú o občanov, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby. Tiež poskytujeme občanom aj sociálnu pomoc finančnou formou alebo inou pomocou - dodanie palivového dreva. V súčasnosti sme občanom v rámci opatrení COVID 19 poskytli ochranné rúška a ochranné filtre a tiež aj lieky - C vitamín.

S občanmi sa stretávame nielen pri obecných zastupiteľstvách, ale aj na obecnej úrade. Stretnutia s nimi sú hlavne pri rôznych kultúrnych, spoločenských, duchovných a športových podujatiach. Ako starostka obce plánujem stretnutie aj s chalupármi v mesiaci júl 2021. Na športové vyžitie občanov máme športové a multifunkčné ihrisko.

Nad obcou Šumiac máme vybudovaný aj náučný chodník s informačnými tabuľami. Informačné tabule sú umiestnené aj na námestí obce. Turistom ponúkame informačné letáky a iný propagačný materiál, ktorý máme k dispozícii na obecnej úrade aj v šumiackej chyži. V obci sú aj parkovacie miesta a o zníženie dopravnej nehodovosti sa starajú zamestnanci miestnej poriadkovej služby.

Komunikácia a práca s ľuďmi dôrazom na MRK patrí medzi hlavné priority a to z dôvodu, že v súčasnosti ich počet je 600, základná škola má 90% .rómskych žiakov. Od roku 2004 v obci pracujú terénni sociálni pracovníci, ktorí súm denne v kontakte s Rómami. Rómov sa snažíme zapájať do rôznych aktivít, ktoré usporiadame. Tiež sú to preventívne opatrenia. V rámci rôznych projektov z ÚPSVaR sa snažíme týchto občanov zamestnávať a tým ich zapájať aj do pracovného života.

Informačné kanály používa obec miestny rozhlas, informačné tabule v Šumaici a v Červenej Skale, webovú stránku www.sumiac.sk, ktorú si môžu pozrieť aj na mobilnej aplikácii a tiež sú to aj rôzne informačné letáky a obecné zastupiteľstvá.

Mobilitu občanov sme zabezpečovali sociálnym taxíkom, ale z dôvodu nízkej účasti občanov sa táto služba zrušila. V obci sú parkovacie miesta.

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

6	OBLASŤ HODNOTENIA		OBEC	Šumiac
---	-------------------	--	------	--------

CESTOVNÝ RUCH V OBCI, ATRAKTIVITY A MARKETING

ÚDAJE:

Zariadenia cestovného ruchu:	počet:	počet lôžok/kapacita:	počet zamestnancov:
ubytovacie:	5	80	-
stravovacie:	3	12	4
doplňkové služby:	2	13	2

Existencia informačného centra (kancelárie):

áno

nie

- primárna ponuka obce – prírodné podmienky (chránené územia, jaskyne, náučné chodníky a pod.), kultúrno-historické podmienky (hrady, zámky, múzeá a pod.), organizované podujatia,
- sekundárna ponuka obce – ubytovacie a stravovacie zariadenia, zariadenia doplnkových služieb a ich kapacita (možnosti kultúrneho vyžitia (kino, divadlo a pod.), športové možnosti (lyžiarsky vleč, kúpalisko, cyklotrasy a pod.), sprievodcovské služby, suveníry a pod.,
- dopravná infraštruktúra – stav, dostupnosť, značenie, parkovanie,
- súčinnosť obce s poskytovateľov služieb a aktérmi v cestovnom ruchu, členstvo v združeniach alebo organizáciách cestovného ruchu,
- využitie prvkov miestneho koloritu,
- marketing a propagácia produktov, atraktivít a služieb – rôzne formy (tlačoviny, web, sociálne stránky a pod.) ich kvalita a dostupnosť.

CHARAKTERISTIKA:

Prírodné podmienky: turistický chodník na Kráľovu hoľu, náučný chodník Kráľova hoľa, cyklotrasa na Kráľovu hoľu - najvyšší cyklisticky prístupný bod v strednej Európe, cyklotrasa na Pusté Pole, cyklotrasa stodolami (cez chotár do Vaľkovne a na Zlatnianske lúky), Márnikova Jaskyňa (pracuje sa na sprístupnení) Dudlavá diera, NPR Zlatnica, PR Zlatnianske skalky.

Kultúrno-historické podmienky: Šumiacka izba, Múzeum zvoncov, Rodný dom Kláry Jarunkovej, Najstaršia československá sauna

Sekundárna ponuka obce: ubytovanie - Penzión Drevenica, Apartmány Šumiac, Penzión Horec, Drevenica Margétka, Drevenica Levandúľa; Stravovanie - Pohostinstvo pod úbočou (momentálne zatvorené, stavia sa nová reštaurácia) Maškrty u Katky, Margarétkovo, Horská Chata pod KH, doplnkové služby - požičovňa E-biky pod KH, požičovňa skialp výstroje (Horská chata pod KH)

Dopravná infraštruktúra - v centre obce je vybudovaných niekoľko parkovacích miest, tie však dlhodobo nepostačujú dopytu turistov a tak obec pracuje na riešení tejto situácie, taktiež spolupracuje na obnove novej asfaltovej cesty na Kráľovu hoľu, a projekte novej cyklocesty medzi Šumiacom a Telgártom, na pravidelnej údržbe ciest a chodníkov pracujeme priebežne.

Súčinnosť obce: Sme členom OOCR Región Horehronie, spolupracujeme aj s KOCR Banskobystrický raj Turizmus. Obec pravidelne participuje na spoločných stretnutiach s aktérmi v CR, na jej pôde sa realizujú stretnutia s ubytovateľmi o produktoch CR a novinkách OOCR pred zimnou a letnou sezónou. S OOCR spolupracujeme na písaní projektov, rozvojových zámerov (z ktorých fin.prostr. práve realizujeme opravu sauny)

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

7	OBLASŤ HODNOTENIA		OBEC	Šumiac
---	-------------------	--	------	--------

STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, ZELEŇ A KRAJINU

ÚDAJE:

VODA A ZELENÁ INFRAŠTRUKTÚRA	názov resp. opis opatrenia:			počet resp. podiel:	dĺžka alebo plocha v m ² alebo objem v m ³	
vodný tok/vodná plocha v intraviláne obce:	Teplica prameň - protipovodňové			1	2 km	
pokrytie verejnej kanalizácie na dažďovú vodu v %:	Nechránené v obci			0	0	
pokrytie verejnej kanalizácie pripojenej na čističku odpad. vôd v %:	Začnite písať			Začnite písať	Začnite písať	
pokrytie zásobovania pitnou vodou v %:	V obci je zavedený verejný vodovod			1		
vodozádržné opatrenia v obci:	studne, nádrže			Začnite písať	Začnite písať	
podiel vodopriepustných plôch k podielu plochy asfalt. ciest:						
zelená infraštruktúra (napr. park a iná verejná zeleň):	Verejná zeleň			Začnite písať	Začnite písať	
chránené územia:	Začnite písať			Začnite písať	Začnite písať	
ODPADY	2015	2016	2017	2018	2019	2020
množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu na obyvateľa:	500	580	600	620	660	660
podiel komunálneho odpadu v % na obyvateľa:	94,10	94,00	98,7	93,30	93,10	92,70
podiel triedeného odpadu v % na obyvateľa:	5,9	6,00	6,3	6,7	6,9	7,30

- existencia dokumentov ako napr. krajinno-ekologický plán, ÚSES, MÚSES, pozemkové úpravy, krajinárske štúdie, projekty komplexných úprav verejných priestranstiev, generel zelene a pod.,
- ochrana prírody a krajiny, biologicky a ekologicky cenné lokality (kategórie chránených území, chránené stromy, významné prvky ÚSES a pod.),
- ochrana a tvorba krajinotvorných prvkov (obhospodarovanie lesov, lúk a pasienkov, zachovanie historických krajinných štruktúr),
- protipovodňové opatrenia (brehová vegetácia, úprava, regulácia tokov, spôsob regulácie vodných tokov – vodné toky prirodzeného charakteru alebo prírode blízkeho charakteru, opatrenia na spomalenie povrchového odtoku zrážkovej vody),
- opatrenia na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a adaptácia na ne (vodozádržné opatrenia, zelená infraštruktúra a pod.),
- podpora a využívanie technológií šetrných k životnému prostrediu (geotermálna energia, fotovoltaika, a pod.),
- činnosti podporujúce obehové hospodárstvo,
- ochrana vody (vodovod, kanalizácia, čistenie odpadových vôd),
- údržba verejnej zelene, ochrana a obnova pôvodného genofondu (staré a krajové odrody, pôvodné dreviny, a pod.),
- environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета (formy, podmienky a spôsob zvyšovania povedomia širokej verejnosti, cieľové skupiny a pod.).

CHARAKTERISTIKA:

Obec Šumiac leží 43 km východne od okresného mesta Brezno a 40 km juhozápadne od mesta Poprad. Obec leží severne od hlavného dopravného koridoru Banská Bystrica – Brezno – Poprad. Nachádza sa na južných svahoch Nízkyh Tatier v území pozvoľne sa zvažujúcom do údolia Hrona. Územie obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. hranicou katastrálneho územia. Územie obce hraničí zo severu s obcou Liptovská Teplička, z juhu s obcami Muránska Zdyčava, Muráň a Muránska Huta, tesnejšie väzby má s obcou Telgárt s ktorou susedí z východu a s obcami Valčkovňa a Pohorelá, s ktorými susedí zo západu. Zastavané územie pozostáva z dvoch častí – samotnej obce Šumiac a časti Červená Skala. Výmera územia je 81 764 900 m² a v roku 2007 na tomto území žilo 1369 obyvateľov. Na území sa nachádzajú aj:

- Národný park Nízke Tatry a jeho ochranné pásmo
- Národný park Muránska Planina
- Maloplošné chránené územia:•Územia sústavy NATURA 2000 v Národnom parku Nízke Tatry a jeho ochrannom pásme•Chránené vtáčie územie Nízke Tatry•Územia európskeho významu:•Brezinky, SKUEV0297•Alúvium Hrona, SKUEV0303
- Kráľovohorské Nízke Tatry, SKUEV0310

Existujúce dokumenty, ktoré má obec týkajúci sa starostlivosti o životné prostredie sú VZN, ktoré sú schválené obecným zastupiteľstvom. Sú to VZN č.1/2021 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Šumiac. V rámci prevencie občanom zasielame letáky a tiež aj informujeme prostredníctvom miestneho rozhlasu a obecnej stránky obce Šumiac ako občania majú triediť odpad a nakladať s ním.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu je nesmierne dôležité rešpektovať územné vymedzenie, podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie, navrhované územie európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia.

V okolí Šumiaca sa nachádza viac druhov chránených rastlín, plodov. Pôdu tu obhospodarujú samostatne hosodáriaci roľníci, poľnohospodárske družstvo, Urbárske a pozemkové spoločenstvo, Novolesy a lesy SR. Obec má protipovodňový plán aj keď záplavy v Šumiaci sme nemali. Zelenou infraštruktúrou sa snažíme zveľaďovať kapitál obce - výsadba kvetinových záhonov, stromov, kríkov. V obci pravidelne robíme servis a údržbu ČOV, kanalizácie a verejný vodovod je v kompetencii Veolii. V spolupráci so ZŠ a MŠ robíme rôzne prednášky ohľadom environmentálnej výchovy. Ku dňu zeme čistíme potoky, lúky, okolie v extraviláne. Pracovníci z ÚPSVaR, ktorí sú zamestnaní v obci pravidelne upratujú obecné priestory (chodníky, zastávky, rigoly, športové a multifunkčné ihrisko). a

SÚŤAŽ DEDINA ROKA

OBLASTI HODNOTENIA

Po dvojkliknutí začnite písať